

การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของจีน (เกาเซ่า): มุมมองเชิงอำนาจ

CHINA'S COLLEGE ENTRANCE EXAMINATION (GAOKAO):

A PERSPECTIVE OF POWER

จิตติ เอื้อนการกิจ

Chitti Urnorakankij

คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Graduate School of Communication Arts and Management Innovation,

National Institute of Development Administration

บทคัดย่อ

การสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยจีน (จากนี้จะเรียกทับศัพท์ตามภาษาจีนว่า เกาเซ่า-gaokao) เป็นการสอบที่มีการแข่งขันสูงสุดในประเทศไทยจีนและอาจจะที่สุดในโลก เพราะนักเรียนที่สำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจีนทุกคนต้องเข้าสอบก่อนก้าวสู่รั้วมหาวิทยาลัย คะแนนสอบเกาเซ่าไม่ใช่เพียงคะแนนเพื่อเลื่อนระดับชั้นการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แต่เป็นคะแนนที่มีอำนาจกำหนดชีวิตของแต่ละคน ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยที่เรียนมีผลต่อการทำงานของบัณฑิต เกาเซ่ากลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ขับเคลื่อนสังคมจีนอย่างมีอำนาจ แม้จะเป็นการสอบสำหรับการศึกษาระดับสูง แต่เด็กส่วนใหญ่ถูกขบเคี้ยวให้สังสรรค์ภาพในการสอบตั้งแต่เข้าเรียนระดับอนุบาลจนถึงการติวอย่างเข้มข้นในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เด็กต้องอยู่ภายใต้การควบคุมและบงการของครูอย่างเคร่งครัดเพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนที่จะถูกใช้จะมีคุณค่า และส่งผลทางบวกต่อคะแนนสอบเกาเซ่า โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองรู้เห็นและสนับสนุนการเรียนที่เคร่งเครียดและยึดเหนี่ยวนั้น มีงานศึกษาวิจัยหลายชิ้นแสดงให้เห็นการสอบเกาเซ่าว่า มีความสัมพันธ์กับอัตราการฆ่าตัวตายของเด็กวัยเรียนในจีน งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาอำนาจของการสอบเกาเซ่า และการที่เกาเซ่าใช้อำนาจนั้นขับเคลื่อนสังคมจีน โดยใช้การทบทวนวรรณกรรมเป็นหลัก

คำสำคัญ: เกาเซ่า การสอบเข้ามหาวิทยาลัย อำนาจ การศึกษาระดับอุดมศึกษา จีน

Abstract

The nationally unified college entrance examination in China (hereinafter referred to as *gaokao*) is the most important and most influential in China. It is the largest scale selective exam in China, if not in the world, with fierce competitions that all high school students have to take before enrolling higher education institutions. *Gaokao* score is not just an exam score but the score that has a power to determine entire life of individual. It is turned to be an influential mechanism that powerfully manipulated the entire China society. Though it is an examination for higher education, most Chinese students are trapped in exam-oriented education system to achieve *gaokao*'s high score since they are in kindergarten. The hardest time of a student's life is in high school where students have to shoulder extreme pressures both from their parents and teachers. Many academic researches show the association between *gaokao* examination and high suicide rate of Chinese youth. This paper is to study the power of *gaokao* in manipulating and mobilizing Chinese society and also the origin of its power by using review literature approach.

Keywords: *Gaokao*, College entrance examination, Power, Exam-oriented, China

บทนำ

ในแต่ละปีมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของจีนเข้าสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหรือ *เกาเซว* เกือบ 10 ล้านคน ขณะที่ที่นั่งในมหาวิทยาลัยของรัฐประมาณ 6 ล้านที่ จนมีคำกล่าวเปรียบเปรยว่าเหมือน “สะพานงูท่อนเดียวที่ทอดทัพบทหารนับพันและฝูงงูนับสิบฮ็อกกันข้ามอย่างแตกตื่น” (Zhu, 2014: 618) การแข่งขันที่เข้มข้นนี้ไม่ใช่เพียงเพื่อให้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้แต่ต้องได้ที่นั่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำที่อยู่ในกลุ่ม first-tier university ด้วย เพราะตลาดงานที่ดีและมีเกียรติของจีนส่วนใหญ่เป็นของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในกลุ่มนี้ ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันกลุ่มนี้ต้องสอบ *เกาเซว* ได้คะแนนระดับ first-tier

เด็กส่วนใหญ่ของจีนจะถูกปลูกฝังตั้งแต่ชั้นประถมให้เรียนหนักเพื่อสอบ *เกาเซว* ให้ได้คะแนนดี ทั้งการเรียนในโรงเรียนตามปกติที่มีการบ้านมากมายมหาศาลและการเรียนพิเศษในวันหยุด สิ่งที่ตามมาคือ ความเครียดและแรงกดดันจากการแข่งขัน เด็กนักเรียนจีนถูกมองว่าถูกกดดันและมีความสุขมากที่สุดในโลก (Liu & Wu,

2006: 14) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาที่เชื่อมโยงการสอบ *เกาเซว* เข้ากับการฆ่าตัวตายของนักเรียน รายงานประจำปีด้านการศึกษาของจีน ค.ศ. 2014 ระบุว่า ในปี 2013 มีเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายฆ่าตัวตาย 79 ราย โดยมีสาเหตุจากการต้องทำการบ้านหนักและมีคะแนนสอบต่ำ ทำให้นักเรียนเข้าใจว่า ตนเองไม่เป็นที่ต้องการของโรงเรียน การฆ่าตัวตายส่วนใหญ่เกิดขึ้นในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงกรกฎาคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาคาบเกี่ยวกับการสอบ *เกาเซว* และ *จงเซว* (*zhongkao*) หรือการสอบเลื่อนระดับจากมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (Robert, 2014) จนสื่อมวลชนตะวันตกบางสำนักขนานนามระบบการศึกษาของจีนว่า “ระบบการศึกษาที่โหดเหี้ยมของจีน” (China's cutthroat school system) (Deng, 2014) แต่กระนั้นส่วนใหญ่พ่อแม่ ผู้ปกครองรวมทั้งตัวเด็กเองก็ยังเต็มใจที่จะแบกรับความเครียดและแรงกดดันมหาศาลนี้ ผู้ปกครองหลายคนลาออกจากงานเพื่อดูแลและอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตให้ลูกหลานในช่วงหนึ่งปีก่อนสอบ เพื่อให้เด็กๆ ได้ใช้เวลากับการเรียนเต็มที่ หลายครอบครัวยอม

จ่ายเงินก้อนโตเพื่อให้ลูกหลานได้เรียนในโรงเรียนกวดวิชาชื่อดัง *เกาเซว* กลายเป็นช่วงเวลาชีวิตที่สำคัญในชีวิตคนจีนยุคใหม่

งานวิจัยชิ้นนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการสอบ *เกาเซว* ในมิติของอำนาจ ทั้งกระบวนการในการสร้างอำนาจของ *เกาเซว* และการที่ *เกาเซว* ใช้อำนาจนั้นผลักดันและขับเคลื่อนสังคมจีน โดยใช้การทบทวนวรรณกรรมเป็นหลัก ซึ่งวรรณกรรมในที่นี้นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์แล้วยังรวมถึงรายการข่าว สารคดีโทรทัศน์ และสื่อเผยแพร่อื่นๆ เกี่ยวกับ *เกาเซว* ที่มีผู้ผลิตไว้ มีกรอบแนวคิดว่าด้วยอำนาจของ มิเชล ฟูกูต์ (Michel Foucault) และฮาบิทัส (habitus) กับทุนทางวัฒนธรรม (cultural capital) ของปีแยร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) เป็นแนวทางในการศึกษา

เกาเซว: คุณธรรมนิยมในระบบการศึกษา

การสอบ *เกาเซว* ในช่วงแรกเกิดขึ้นพร้อมกับการตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นการสอบตรงของแต่ละมหาวิทยาลัย ต่อมาปี 1952 รัฐบาลได้เปลี่ยนเป็นการสอบแบบรวมศูนย์ สอบวันเดียวกันทั่วประเทศ โดยการสอบ *เกาเซว* นี้ใช้กับจีนแผ่นดินใหญ่และทิเบต

ระบบการสอบ *เกาเซว* ต้องหยุดชะงักในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรม จนปี 1977 หลังสิ้นสุดการปฏิวัติวัฒนธรรม การสอบจึงถูกรื้อฟื้นขึ้น โดยถูกทำให้มีบทบาทมากกว่าการคัดเลือกคนเข้ามหาวิทยาลัย โดยรัฐบาลพยายามทำให้เป็นระบบการสอบแข่งขันที่เป็นธรรม (merit-based test) เพราะนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันต่อหน้ากระดาษข้อสอบ (Liu & Wu, 2006: 12) สอดคล้องกับระบบคุณธรรมนิยม (meritocracy) ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของการคัดเลือกคนเข้ารับราชการหรือการสอบเคอจิว (keju) ที่เริ่มใช้มาตั้งแต่สมัยปลายราชวงศ์ฮั่น (206 ปีก่อนคริสตศักราช-ค.ศ. 220) หลักการพื้นฐานของระบบคุณธรรมนิยมคือ การให้รางวัลตามความสามารถ ไม่ขึ้นกับชนชั้นหรือฐานะทางสังคมหรือความสัมพันธ์กับผู้มีอิทธิพล แต่จะให้รางวัลตามผลงาน ผู้ที่ทำผลงานดีที่สุดก็จะได้รับงานหรือตำแหน่งที่ดีที่สุดและไม่ให้รางวัลกับ

ผู้ทำผลงานไม่ดี (Woradilok, 1995: 70) รางวัลสำหรับผู้ทำคะแนน *เกาเซว* ได้ดีคือ การได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ผู้ที่ทำผลงานได้ดีที่สุดก็จะได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำ ระบบคุณธรรมนิยมนี้เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของอำนาจ *เกาเซว*

แม้โดยหลักการพื้นฐานระบบคุณธรรมนิยมจะเป็นการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ ความสามารถ ปราศจากอคติทางชนชั้น แต่การตอบแทนความสามารถโดยมีรางวัลเป็นแรงจูงใจทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อให้ตนเองได้รางวัลที่ดีที่สุด และรางวัลตอบแทนผู้สอบ *เกาเซว* ได้คะแนนดีไม่ใช่เพียงแค่การได้เรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำเท่านั้น แต่มีความหมายต่อเนื่องไปถึงโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ จีนเป็นสังคมที่ให้คุณค่าของคนตามสถาบันการศึกษา ใบปริญญาจากมหาวิทยาลัยชิงหัวและมหาวิทยาลัยปักกิ่ง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพติดอันดับโลกจึงมีค่ามากกว่าใบปริญญาของมหาวิทยาลัยระดับรองลงมา 2 ใบรวมกัน (Carducci, 2012: 15) การสอบ *เกาเซว* จึงเป็นการลงทุนเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านทางสถาบันการศึกษาตามแนวคิดเรื่องทุนทางวัฒนธรรมของบูร์ดิเยอ นักทฤษฎีวัฒนธรรมวิพากษ์ ชาวฝรั่งเศส บูร์ดิเยอมองว่า ในสังคมที่เชื่อมโยงวุฒิการศึกษากับอาชีพการงานเข้าด้วยกัน การเรียนจบอย่างเดียวไม่พอ แต่ต้องดูว่าจบจากสถาบันใดด้วย (Kaewthep & Hinwiman, 2010: 551) การสอบ *เกาเซว* กลายเป็นการคัดเลือกและแบ่งแยกคนเพื่อตลาดแรงงาน blue collar และ white collar โดยปริยาย การสร้างบรรยากาศของการแข่งขันเพื่อให้ได้ที่นั่งที่ดีที่สุด ในมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุด เพื่อให้ได้งานที่ดีที่สุด ตามแนวคิดของระบบคุณธรรมนิยมในโลกการศึกษา จึงเป็นอำนาจแรกเริ่มของ *เกาเซว* ที่ถูกสร้างและค่อยๆ ขยายอิทธิพลกดทับลงมาบนสังคมจีนอย่างแนบแน่น

เกาเซว: อำนาจสถาปนาของพระเจ้าที่มีเพียงหนึ่งเดียว

แม้โดยรูปแบบแล้ว *เกาเซว* เป็นเพียงการสอบคัดเลือกเพื่อเรียนต่อระดับอุดมศึกษา แต่ในแง่บทบาททางสังคม

เกาเข่ามีอำนาจขับเคลื่อนสังคมจีนอย่างเป็นระบบดุจ “ไม้ในมือวาทยากร (conductor’s baton)” (Liu & Wu, 2006: 11) ที่บังคับและขับเคลื่อนทุกองค์ประกอบในสังคมจีน

การกำหนดว่านักเรียนมัธยมไม่สามารถเลื่อนชั้นสู่ การศึกษาระดับอุดมศึกษาได้หากไม่ผ่านการสอบนี้ เกาเข่าจึงมีอำนาจผูกขาดโดยอัตโนมัติเปรียบได้กับอำนาจ ของพระเจ้าที่มีเพียงองค์เดียว เป็นพระเจ้าที่นักเรียนต้อง นำความรู้ ความสามารถของตนเองไปสังเวียบูชาเพื่อให้ ได้รับรางวัลอันยิ่งใหญ่จากพระองค์คือ คะแนนและที่นั่ง ในมหาวิทยาลัยที่ดี นักเรียนจึงต้องแข่งขันช่วงชิงกันอย่าง เต็มที่ ไม่ต่างจากที่คาอินและอาเบล¹ ต้องฆ่ากันเองเพื่อให้ เป็นที่รักของพระเจ้า “การฆ่ากันเกิดจากการที่มีพระเจ้า องค์เดียวเพราะไม่มีทางเลือกอื่นๆ ที่จะมอบเครื่องบูชาให้ ในแง่หนึ่งจึงทำให้ดูราวกับว่าพระเจ้ามี ‘ข้าวของ’ ‘ทรัพย์สิน’ จำกัด พระเจ้าทำให้เกิดสิ่งของหายาก พระเจ้าจึงตอบสนอง ไม่ได้ทุกคน” (Wongyannawa, 2014: 39)

ไม่ว่าใครก็ล้วนไม่ยากเป็นผู้ที่ถูกกลืนจากพระเจ้า การสอบเกาเข่าให้ได้คะแนนสูงเพื่อให้ได้เข้าเรียนใน มหาวิทยาลัยจึงเป็นเป้าหมายสูงส่งในชีวิต เด็กจีนเกิดมา พร้อมกับความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่อยากเห็น พวกเขาสอบเกาเข่าได้คะแนนสูง เว็บไซต์แห่งหนึ่งนำเสนอ ภาพทารกน้อยพร้อมกระดาษหนึ่งแผ่นเขียนข้อความว่า “อีก 6,933 วัน สอบเกาเข่า” (Hua, 2016) การที่จีน เป็นสังคมที่ยึดมั่นในความกตัญญู เด็กๆ โดยเฉพาะที่เกิด ในยุคสมัยของนโยบายลูกคนเดียวจึงต้องแบกรับความ คาดหวังของตนเองและแรงกดดันจากครอบครัวว่า ต้อง ประสบความสำเร็จเพื่อเลี้ยงดูตอบแทนคุณบิดามารดา ขณะเดียวกันครอบครัวลูกคนเดียวก็จะทุ่มเทให้กับ การศึกษาของลูกหลานเพื่อสร้างหลักประกันว่า จะมีคน เลี้ยงดูตัวเองในอนาคต ครอบครัวที่มีฐานะลงทุนสร้าง

ศักยภาพทางการแข่งขันให้ลูกหลานได้มากกว่า โดยพบว่า หลายครอบครัวตั้งแต่ลงทุนแปลงทุนทางเศรษฐกิจของ ตนเองให้เป็นทุนทางวัฒนธรรมของลูกตั้งแต่เรียนอนุบาล Carducci (2012: 14-15) พบว่า ผู้ปกครองของเด็กอนุบาล จำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ให้บุตรหลานเรียนพิเศษในวันหยุด การเรียนพิเศษของเด็กอนุบาลในวัย 4-5 ขวบ ที่คาร์ดุซซี พบได้แก่ การเต้น 6 โมงเช้าในวันเสาร์ เพื่อเรียนภาษา อังกฤษ ต่อด้วยการเรียนดนตรีหรือคณิตศาสตร์ตอนบ่าย และหาก “โชคดีที่สุด” เด็กก็จะได้เรียนคัดลายมือและ วาดภาพในวันอาทิตย์ เหตุที่พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องเตรียม บุตรหลานให้พร้อมสำหรับการแข่งขันตั้งแต่วัยอนุบาล เพื่อให้พวกเขามีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการ ของโรงเรียนประถมที่มีที่นั่งให้เฉพาะ “เด็กเก่งและรวย” การเรียนการสอนในระบบการศึกษาของจีนทุกระดับ จึงกลายเป็นการสอบเพื่อการแข่งขัน

ขณะเดียวกันโรงเรียนมัธยมปลายหลายแห่งปรับ เนื้อหาของการเรียนการสอนเพื่อมุ่งให้นักเรียนสอบ เกาเข่าได้ มากกว่าการจะให้นักเรียนมีความรู้ และเนื้อหา ของโรงเรียนมัธยมต้นหลายแห่งก็ถูกปรับเพื่อให้นักเรียน สามารถสอบเข้าโรงเรียนมัธยมปลายที่มีอัตราการสอบผ่าน เกาเข่าสูง (Liu & Wu, 2006: 11) กระทรวงศึกษาธิการ ของจีนออกแบบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีการ เรียนการสอนในเนื้อหาวิชาอัดแน่นในเวลาเพียง 2 ปี เพื่อให้ปีสุดท้ายเป็นช่วงเวลาของการทบทวนเนื้อหาวิชา ทั้งหมดรวมถึงการสอบซ่อมการสอบเกาเข่า ซึ่งหลาย โรงเรียนจัดให้มีขึ้นทุกเดือนเพื่อให้นักเรียนทำความคุ้นเคย กับการสอบ การสอบซ่อมแต่ละครั้ง หมายถึง แรงกดดัน ในชีวิตที่เพิ่มขึ้น คนที่ได้คะแนนดีครั้งนี้ต้องพยายาม อย่างเต็มที่ในการทำให้ดียิ่งขึ้นหรืออย่างน้อยรักษาสถิติ ตัวเองในการสอบครั้งหน้า คนที่สอบได้คะแนนไม่ดีใน ครั้งนี้ต้องเข้มงวดกดดันตัวเองเพื่อให้ได้คะแนนที่สูงขึ้น ในการสอบครั้งต่อไป

เกาเข่ากลายเป็นพระเจ้าที่นักเรียนมัธยมปลาย หลายคนยอมมอบกายถวายชีวิต สารคดีโทรทัศน์เรื่อง A Purpose Built School (Ding, 2016) บันทึกเรื่องราว

¹ บุตรของอาดัมและอีวา คาอินฆ่าอาเบลเพราะพระเจ้าทรงประทาน ความรักให้อาเบลคนเดียว เนื่องจากทรงพอพระทัยในของกำนัล ที่อาเบลถวายมากกว่าของคาอิน

ของโรงเรียนมัธยมเหมานานชาง (Maotanchang) มณฑลอันฮุย (Anhui) ที่มีระบบการติวนักเรียนเพื่อเตรียมพร้อมการสอบ *เกาเซว่* ได้เข้มข้นที่สุดโรงเรียนหนึ่ง บอกเล่าชีวิตของนักเรียนในช่วงหนึ่งปีก่อนสอบ *เกาเซว่* ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลิ่นอายของการปฏิวัติวัฒนธรรม ยังคงตกค้างอยู่ในระบบการศึกษา ป้ายคำขวัญปลุกใจเพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นเอาชนะอุปสรรค เช่น “สู้เพื่ออนาคตที่ดีกว่า” (Fight for a better future) ติดเต็มผนังห้องเรียน และทุกครั้งหลังโรงเรียนจัดสอบซ่อม *เกาเซว่* ไม่ว่าผลของคะแนนสอบจะเป็นเช่นไร นักเรียนต้องยืนวิจารณ์ตนเองหน้าชั้น พร้อมให้คำมั่นที่จะทำคะแนนให้ดีขึ้นในการสอบซ่อมครั้งต่อไป ทุกคนอยู่ภายใต้สายตาของ “big brother” ที่ปรากฏภายในรูปของกล้องวงจรปิดที่มีอยู่รอบรั้วตัวโรงเรียน กล้องที่สามารถทำให้ครูจับจ้องนักเรียนได้ทุกอิริยาบถ เมื่อใดนักเรียนกระทำการกับกิริยาที่ไม่ควรทำ เช่น ยืนในเวลาที่ต้องอ่านหนังสืออย่างเคร่งเครียด เมื่อนั้นพวกเขาจะถูกเรียกให้ไปรับทราบความผิด โดยมีภาพจากกล้องวงจรปิดเป็นหลักฐาน

ชีวิตที่อัดแน่นและเคร่งเครียดของเด็กนักเรียนได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากผู้ปกครอง เหมานานชางกลายเป็นเมืองที่มีประชากรต่างถิ่นมากกว่าคนในพื้นที่ เพราะผู้ปกครองต่างตามมาเช่าห้องพักเพื่อให้สามารถดูแลบุตรหลานได้อย่างใกล้ชิด (Ding, 2016)

เกาเซว่ จึงเปรียบได้กับเครื่องจักรกลแห่งอำนาจที่กำลัง “บังคับ จัดการ และเชิดชัก” ทุกส่วนประกอบในสังคมจีนตามกรอบแนวคิดที่ว่าด้วย “อำนาจ” กับ “กายวิภาคทางการเมือง” ของ ฟูโกต์ ซึ่งเป็นเรื่องของความมุ่งบังคับจัดการกับร่างกายมนุษย์ “เชิดชักส่วนประกอบต่างๆ ของร่างกาย อาทิ กิริยา พฤติกรรมทั้งหลายของร่างกายนั้น กายมนุษย์ถูกดัดแปลงเข้าไปในเครื่องจักรกลแห่งอำนาจที่ทำการคุ้ยค้น รื้อแยก แล้วประกอบมันขึ้นมาใหม่” (Foucault, 2011: 8)

ทั้ง *เกาเซว่* และพระเจ้าต่างมีลักษณะที่ฟูโกต์เรียกว่า “กลศาสตร์แห่งอำนาจ” คือ การมีอำนาจเข้าครอบงำร่างกายของผู้อื่น ซึ่งแนวคิดนี้ปรากฏให้เห็นชัดเจนใน

ความคิดเรื่อง “*Theatrum Mundi*” หรือ “โลกนี้คือละคร” ที่มนุษย์ทุกคนแสดงบทบาทตามที่ถูกกำหนดมาจากพระเจ้าเป็นเจ้า (Calinescu, 1987 cited in Wongyannawa, 2008: 212)

พลังอำนาจที่สังคมสถาปนาให้ *เกาเซว่* ถูกเชิดชูให้สูงขึ้นเมื่อรัฐบาลดำเนินโครงการ 985 และโครงการ 211 เพื่อผลักดันให้มหาวิทยาลัยชั้นนำของจีนเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก และเพื่อยกระดับมาตรฐานการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สูงขึ้น รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้มหาวิทยาลัยต่างๆ โดย “มุ่งพัฒนาเฉพาะมหาวิทยาลัยบางแห่ง” (Li, 2009: 176) มหาวิทยาลัยที่ได้รับโอกาสจากทั้ง 2 โครงการ ล้วนอยู่ในกลุ่ม first-tier ซึ่งมีคุณภาพสูงอยู่แล้ว นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของประเทศจากเศรษฐกิจที่มีการวางแผน (planned economy) ไปสู่เศรษฐกิจตลาด (market economy) ซึ่งต้องการแรงงานระดับ white collar ยังส่งผลให้อำนาจของ *เกาเซว่* เพิ่มขึ้น

ไม่เพียงเท่านั้น อำนาจของ *เกาเซว่* ยังถูกนำไปผูกกับการเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย จีนเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันการย้ายถิ่นจากชนบทมาสู่เมือง เพื่อไม่ให้เมืองแออัดด้วยประชากรที่มุ่งหางานทำ โดยมีระบบทะเบียนราษฎรที่เรียกว่า *หูโซว่* (*hukou*) เป็นเครื่องมือ ทั้งนี้กฎหมายของจีนกำหนดว่า ประชาชนสามารถรับประโยชน์และสวัสดิการจากรัฐได้เฉพาะในพื้นที่ที่ตนมีทะเบียนราษฎรอยู่เท่านั้น ยกเว้นเฉพาะการย้ายถิ่นเข้าเมืองด้วยเหตุผลทางการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า การสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในเมืองใหญ่กลายมาเป็นช่องทางในการแสวงหาสวัสดิการที่ดีกว่าในเมืองใหญ่ของประชากรในชนบท ดังนั้นนักศึกษาจากชนบทสามารถผันตัวเองมาเป็น “คนเมือง” ได้ตามกฎหมายหากพวกเขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยในเมืองได้ ซึ่งนั่นหมายถึงโอกาสในการได้งานทำในเมืองด้วย สำหรับชาวชนบทแล้ว การสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้จึงเป็นช่องทางสำคัญในการยกระดับฐานะทางสังคมของตนเอง (Jordan, Ren & Falkingham, 2014: 57-65; Liu & Wu, 2006: 13)

ขณะที่ Liu & Wu (2006: 19) มองว่า “แก่นแท้ของการแข่งขันในการสอบ *เกาเหว่* คือ การแข่งขันเพื่อสถานะทางสังคมและวัตถุที่เป็นสัญลักษณ์ของการอยู่ดีกินดีภายหลังการสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย”

จากการที่พระเจ้าซึ่งมีเพียงองค์เดียวไม่สามารถมอบความรักให้ได้ทุกคน การที่ใครบางคนจะถูก “ละเลย” จากพระเจ้าจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ อี้หมิน หวาง (Yimin Wang) นักศึกษาปริญญาเอก สาขานโยบายและความเป็นผู้นำทางการศึกษา (Department of Educational Leadership and Policy Studies) มหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University) สหรัฐอเมริกา บันทึกประสบการณ์ของตนเองในระหว่างเป็นอาสาสมัครติวเด็กนักเรียนที่ฮุ่ยหนิง (Huining) มณฑลกานซู่ (Gansu) ในปี 2001 ไว้ว่า เขาและเพื่อนอาสาสมัครได้รับคำแนะนำจากครูในโรงเรียนว่า “สิ่งที่ครูอย่างพวกเราทำได้คือช่วยเด็กที่ด้อยศักยภาพมากที่สุด เราไม่สามารถให้ความสนใจกับทุกคนได้ เราต้องเลือกว่าจะช่วยใคร” อี้หมินพบว่า ครูในโรงเรียนจะให้ความสำคัญและให้ความสนใจเป็นพิเศษกับเด็กที่มีผลการสอบอยู่ใน 10 อันดับแรกของห้องเท่านั้น (Wang & Ross, 2010: 81-82)

นอกจากพลังอำนาจที่สังคมสถาปนาให้กับ *เกาเหว่* ผ่านทางกระบวนการย่อยๆ เกิดขึ้นอย่างหลากหลายและกระจัดกระจายแล้ว *เกาเหว่* ยังสร้างความศักดิ์สิทธิ์ให้ตัวเองผ่านสิ่งที่เรียกว่า มาตรการป้องกันกลโกง บางสนามสอบนักเรียนหญิงถูกห้ามไม่ให้สวมเสื้อชั้นในที่มีตะขอทำจากโลหะ และแม้คลื่นสัญญาณสื่อสารไร้สายจะถูกตัดแล้ว แต่สนามสอบหลายแห่งยังใช้โดรนบินเหนือสถานที่สอบเพื่อดักจับสัญญาณวิทยุสื่อสารที่ซบซ้อนมากกว่า เครื่องสแกนนิ้วมือถูกติดตั้งหน้าสนามสอบเพื่อป้องกันการเข้าสอบแทน ฯลฯ สนามสอบของ *เกาเหว่* เป็นพื้นที่แห่งอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์ คนโกงจะมีฐานะเป็นอาชญากรที่อาจต้องรับโทษจำคุกสูงสุดถึง 7 ปี การสอบ *เกาเหว่* กลายเป็นมหรหรรคมประจำปีในทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ เช่น ที่กรุงปักกิ่งซึ่งมีสนามสอบมากกว่า 100 แห่งรถไฟใต้ดินทุกสายจะขยายเวลาให้บริการออกไปอีก

30 นาที มีรถแท็กซี่สำหรับบริการฟรีกับนักเรียนที่ต้องเดินทางไปสอบถึง 200 คัน และในเวลาฉุกเฉินตำรวจสามารถใช้รถตำรวจพานักเรียนไปสู่สถานที่สอบได้ ห้ามรถทุกชนิดบีบแตรเมื่อขับผ่านสถานที่สอบ หมอสามารถจ่ายยาคุมกำเนิดให้นักเรียนหญิงเพื่อเลื่อนวันมีประจำเดือนไม่ให้ตรงกับช่วงสอบ ปรากฏการณ์หนึ่งที่แสดงให้เห็นอำนาจแฝงระดับสูงของ *เกาเหว่* เกิดขึ้นในปี 2012 ที่กรุงปักกิ่งเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดขององค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ประจำปี 2012 (2012 Shanghai Economic Organization Summit) ซึ่งมีผู้นำจากหลายประเทศเข้าร่วม กำหนดเปิดประชุมในวันที่ 7 มิถุนายน ซึ่งตรงกับวันสอบ *เกาเหว่* รัฐบาลจีนให้ปิดทางหลวงเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เข้าประชุมภายหลังนักเรียนเข้าห้องสอบแล้ว “เพื่อรับประกันให้ผู้สมัครกว่า 70,000 คน ในกรุงปักกิ่งเดินทางไปถึงสถานที่สอบอย่างราบรื่นและทันเวลา” (China Radio International, 2012)

เมื่ออำนาจของพระเจ้าถูกท้าทาย

เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ *เกาเหว่* ได้รับการยอมรับและเชิดชูจนกลายเป็นจักรกลแห่งอำนาจที่สามารถเชิดชักสังคมจีนได้อย่างทรงพลังคือ ภาพลักษณ์ของระบบคุณธรรมในระบบการศึกษาที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นระบบการสอบที่ยุติธรรม ที่ทุกคนมีความเท่าเทียมกันต่อหน้ากระดาษข้อสอบ และทุกคนพร้อมยอมรับผลที่ตามมา Liu & Wu (2006: 12) สรุปงานวิจัยร่วมของพวกเขาเกี่ยวกับผลกระทบของการสอบ *เกาเหว่* ว่า “ไม่ว่าจะมาจากสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจแบบไหน คนที่สอบไม่ผ่านแม้อาจรู้สึกกดดันแต่ทุกคนก็ตระหนักดีว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบของตนเองไม่สามารถตำหนิใครได้หากได้คะแนนต่ำกว่าคนที่ได้รับการคัดเลือกเพียง 1-2 คะแนน แต่หากการสอบไม่มีความยุติธรรม เขาก็จะโกรธและพากันโทษรัฐบาลและสังคม”

แต่ในขณะที่ด้านหนึ่งศิโรราบกับอำนาจของ*เกาเซว่* อีกด้านหนึ่งสังคมจีนกลับตั้งคำถามกับระบบคุณธรรม นิยมว่า สร้างให้เกิดความเท่าเทียมกันอย่างไม่มียศคตินทางชนชั้นได้จริงหรือ ทั้งนี้มีงานวิจัยหลายชิ้นมีข้อค้นพบที่สวนทางว่า โอกาสในการได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำมีแนวโน้มเปิดกว้างสำหรับเด็กที่สำเร็จชั้นมัธยมปลายจากโรงเรียนมัธยมดีๆ มากกว่า (Liang et al., 2012 cited in Ye, 2015: 129)

เจียง เสวฉิน (Jiang Xueqin) (Ash, 2016) นักการศึกษาชาวแคนาดาเชื้อชาติจีนมองว่า ในการเดินข้าม “สะพานงู” *เกาเซว่* ซึ่งมีอยู่ท่อนเดียวสำหรับเด็กนักเรียนทั้งประเทศนั้น “คนที่มียี่ห้อดีกว่า” จะสามารถเดินข้ามได้ง่ายกว่า เพราะครอบครัวที่มีฐานะดีจะสามารถจ่ายเพื่อการพิเศษได้มากกว่า นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ยืนยันถึงข้อได้เปรียบจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองเป็นเครื่องมือประกันความมั่นคงในอนาคตทางการศึกษาของบุตรหลานได้มากกว่าเด็กๆ ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่า (Lucas, 2001 cited in Ye, 2015: 129)

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า การสอบ*เกาเซว่*ไม่เอื้อต่อการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจีนได้จริงคือ ค่าบำรุงการศึกษาที่สูงมากโดยเฉพาะหลังการปฏิรูปเศรษฐกิจ ในปี 1985 Wang (2011) ศึกษาความไม่เป็นธรรมในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจีนและสรุปการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่ครอบครัวที่มีรายได้น้อยและปานกลางไม่สามารถเข้าถึง เขาอ้างรายงานของศูนย์วิจัยเด็กและเยาวชนจีน (China Youth and Children Research Center) ในปี 2007 ว่าค่าบำรุงการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มสูงขึ้น 25 เท่าในเวลา 18 ปี จาก 200 หยวน (30 USD) ในปี 1989 เป็นมากกว่า 5,000 หยวน (700 USD) ในปี 2007 ในช่วงเวลาเดียวกันรายได้ประชากรในเขตเมืองเพิ่มขึ้นเพียง 9 เท่า และในเขตชนบทเพิ่มขึ้น 6 เท่า นอกจากนี้คณะกรรมการธิการการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติ (National

Development and Reform Commission) ยังได้เปิดเผยตัวเลขค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐบาลในแต่ละปีว่า ต้องใช้เงินประมาณ 10,000 หยวน (1,400 USD) สำหรับค่าบำรุงการศึกษาและค่าที่พัก ขณะที่รายได้สุทธิส่วนบุคคลของครัวเรือนในเมืองอยู่ที่ 13,785.8 หยวน (1,969.4 USD) และครัวเรือนในชนบทอยู่ที่ 4,140.4 หยวน (591.5 หยวน)

อำนาจของ*เกาเซว่*ที่ก่อร่างขึ้นมาจากฐานของการเป็นพระเจ้าองค์เดียวกำลังถูกท้าทายและสั่นคลอนจากความจริงที่ค่อยๆ เผยให้เห็นอำนาจของ*เกาเซว่* ในมิติตรงข้ามคือ การช่วยธำรงรักษาสถานภาพทางชนชั้นของชนชั้นนำ เป็นคุณลักษณะของอำนาจใกล้ชิดกับสิ่งที่บูร์ดิเยอเรียกว่า เป็นการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดทุนทางวัฒนธรรมและทุนสัญลักษณ์ผ่านสถาบันการศึกษาที่เน้นให้ความสำคัญกับ “การผลิตและการผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดของทุนเศรษฐกิจ”

อำนาจผูกขาดของ*เกาเซว่*เมื่อครั้งดำรงสถานะพระเจ้าที่มีอยู่เพียงหนึ่งเดียวกำลังจะลดน้อยถอยลง เมื่ออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสูงขึ้น การศึกษาต่อต่างประเทศกลายเป็นทางเลือกใหม่ที่เป็นไปได้ง่ายขึ้นของหลายครอบครัว สถิติจาก China Education Online, Institute of International Education แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้เข้าสอบ*เกาเซว่*ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2008 ที่มีผู้เข้าสอบ 10.5 ล้านคน ลงมาเหลือเพียง 9.4 ล้านคน ในปี 2014 ขณะเดียวกันจำนวนของผู้ที่เดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 62,582 คน ในปี 2006 พุ่งสูงถึง 304,040 คนในปี 2015

นอกจากนี้*เกาเซว่*ยังถูกท้าทายอย่างรุนแรงจากอัตราการฆ่าตัวตายของเด็กนักเรียนที่มักเกิดขึ้นในช่วงเวลาใกล้สอบ และทุกครั้งของการเกิดเหตุฆ่าตัวตายของนักเรียน กระแสเรียกร้องให้ปฏิรูปเพื่อลดอำนาจของ*เกาเซว่*ลงจะดังขึ้น แทนการปฏิรูปหรือปรับเปลี่ยนระบบกลับเลือกใช้วิธีปิดกั้นการทำทนาย ปี 2015 ไม่กี่เดือนก่อนสอบ*เกาเซว่* นักเรียนของโรงเรียนเหิงสวู่ (Hengshui) ในเมืองเหอเป่ย์ (Hebei) 2 คน กระโดดลงมาจากอาคาร

เรียน (Shanghaiist, 2015) สิ่งทีโรงเรียนเหิงส่วยซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมปลายที่มีชื่อเสียงเรื่องการติวเด็กให้สามารถสอบ*เกาเซว*ได้คะแนนดีและได้ที่นั่งในมหาวิทยาลัยชั้นนำเป็นจำนวนมากเลือกทำคือ การติดลูกกรงอาคารเรียนเพื่อเปิดโอกาสการกระโดดตึกของนักเรียน การเลือกรับมือกับความท้าทายอำนาจด้วยวิธีการนี้นัยหนึ่งคือการพยายามรักษาอำนาจหรือ status quo ของโรงเรียนซึ่งเป็นเพื่อสำคัญในการขับเคลื่อนอำนาจ*เกาเซว*

จะเห็นได้ว่า *เกาเซว* กำลังถูกท้าทายจากกลุ่มคนที่ช่วยกันสถาปนาและสร้างเสริมอำนาจให้มัน คนที่สามารถเดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศคือ กลุ่มคนที่มีทุนทางเศรษฐกิจสูงพอ และคนกลุ่มนี้เองก่อนหน้านี้ใช้ทุนทางเศรษฐกิจของตนเองสั่งสมความสามารถทางการแข่งขันเพื่อเข้าสอบ*เกาเซว* จนผลักดันให้มันกลายร่างจากการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นระบบอันทรงพลังที่สามารถครอบงำบังคับ และเชิดชักทุกองคาพยพในสังคมจีน เด็กนักเรียนที่ฆ่าตัวตาย คือ ส่วนหนึ่งของเด็กที่ยอมมอบกายถวายชีวิตให้*เกาเซว* แม้การฆ่าตัวตายจะไม่ได้หมายถึงการต่อต้านหรือขัดขืนอำนาจ*เกาเซว* แต่ก็แสดงให้เห็นว่าพวกเขาไม่ได้ศิโรราบกับอำนาจ*เกาเซว* อย่างมีความสุข และแม้ความท้าทายที่กำลังเกิดขึ้นจะไม่ทรงพลังมากพอที่จะสั่นคลอนอำนาจ*เกาเซว* จนทำให้สูญเสียสถานะของการเป็น “สะพานซุงท่อนเดียวที่กองทัพบกทหารนับพันและฝูงม้านับสิบฮือกันข้ามอย่างแตกตื่น” แต่มันก็ส่งสัญญาณการทำลายมายัง*เกาเซว* อย่างโจ่งแจ้ง

สรุป

เกาเซว เป็นการสอบคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในสังคมจีนอย่างมีอำนาจผูกพันกับสังคมและวัฒนธรรมของจีนแบบแน่น จากการสอบคัดเลือกธรรมดาที่ถูกพัฒนาให้เป็น การสอบรวมศูนย์ระดับประเทศประกอบกับการแข่งขันที่แผ่มาจากระบบคุณธรรมนิยมทำให้*เกาเซว* มีอำนาจรวมศูนย์ สามารถบังคับ เชิดชัก ชีวิตเด็กนักเรียนจีนให้ตกอยู่ภายใต้ความเครียดและกดดันที่พวกเขาต้องมอบกายถวายชีวิต สังคมจีนสร้างให้*เกาเซว* มีอำนาจทั้งยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของคนจน และธำรงรักษาสถานภาพทางชนชั้นของชนชั้นนำ *เกาเซว* มีฐานะไม่ต่างจากพระเจ้าที่ทุกคนต่างต้องแย่งกันถวายเครื่องสังเวยเพื่อแลกกับรางวัลคือ คะแนนสอบและที่นั่งในมหาวิทยาลัยดีๆ

อำนาจของ*เกาเซว* กำลังถูกท้าทาย เพราะสังคมสมัยใหม่พระเจ้ามีมากกว่าหนึ่งองค์ให้ผู้คนเลือกสวามิภักดิ์วันนี้ทางเชื่อมต่อระหว่างประตูโรงเรียนมัธยมศึกษา กับรั้วมหาวิทยาลัยไม่ได้มีแค่สะพานซุงท่อนเดียวของ*เกาเซว* หากมีทางเลือกของการไปศึกษาต่อในต่างประเทศที่เปิดกว้างและหลากหลาย นอกจากนี้*เกาเซว* ที่เคยมีอำนาจและเป็นฝ่ายจับจ้องเชิดชักชีวิตคนในสังคม กำลังตกอยู่ในสถานะของการถูกจับจ้องจากสังคม เมื่ออัตราการตายของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น โดยมีหลักฐานชี้ให้เห็นการเชื่อมโยงกับความกดดันจากการสอบ*เกาเซว*

อำนาจของ*เกาเซว* จึงเกิดขึ้นและดำรงอยู่ด้วยการสร้างและสถาปนาของสังคม แม้*เกาเซว* จะถูกท้าทายอำนาจจากคนที่มีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับมัน แต่ความใหญ่โตมหึมาและรากฐานอันมั่นคงก็ทำให้มันยังคงดำรงอยู่อย่างมีอำนาจท่ามกลางความท้าทาย

Reference

- Ash, A. (2016). *Is China's gaokao the world's toughest school exam?* Retrieved March 13, 2017, from <https://www.theguardian.com/world/2016/oct/12/gaokao-china-toughest-school-exam-in-world>
- Calinescu, M. (1987). Five Faces of Modernity. In T. Wongyannawa. (Eds.). *Centralisation of Arts and Decentralisation of Arts and Politics: From Post Modern to Modern*. (pp.203-274). Bangkok: Political Science Journal. [in Thai]
- Carducci, L. (2012). *Work in Progress: Chinese education from a foreign expert's perspective*. Beijing: China International Press.
- China Radio International. (2012). *China's gaokao (1)*. Retrieved March 15, 2017, from <http://thai.cri.cn/247/2012/07/12/225s200044.htm> [in Thai]
- Deng, C. (2014). *China's Cutthroat School System Leads to Teen Suicides*. Retrieved March 13, 2017, from <https://blogs.wsj.com/chinarealtime/2014/05/15/chinas-cutthroat-school-system-leads-to-teen-suicides/>
- Ding, J. (2016). *A Purpose Built School*. Retrieved April 23, 2017, from <https://www.youtube.com/watch?v=sVhA4cPH8jE>
- Foucault, M. (2011). *Surveiller et punir Gallimard, première*. (T. Bhokdham, Trans.). Bangkok: Kobfai. [in Thai]
- Hua, S. L. (2016). *What is gaokao?: A look at China's most important exam*. Retrieved April 2, 2017, from <http://blog.tutorming.com/expats/what-is-gaokao-chinese-college-entrance-exam>
- Jordan, L. P., Ren, Q. & Falkingham, J. (2014). Youth education and learning in twenty-first century China: Disentangling the impacts of migration residences, and Kukao. *Chinese sociological Review*, 47(1), 57-83.
- Kaewthep, K. & Hinwiman, S. (2010). *From Political Economy Theorists to Communication Study* (2nd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Printing. [in Thai]
- Li, L. Q. (2009). *Education for 1.3 Billion: Former Chinese Vice Premier Li LanQing on 10 Years of Education Reform and Development*. (N. Yaemsaengsang, Trans.). Bangkok: I-Group Press. [in Thai]
- Liang, C., Zhang, H., Li, H. & Ruan, D. (2012). Silent Revolution: Social Origins and University Matriculation at Peking University and Suzhou University, 1952–2002. In Y. Hua. (Eds.). *Key-Point Schools and Entry into Tertiary Education in China*. (pp.128-153). Chinese Sociological Review.
- Liu, H. & Wu, Q. (2006). Consequences of college entrance exams in China and the reform challenges. *KEDI Journal of Educational Policy*, 3(1), 7-21.

- Lucas, S. R. (2001). Effectively Maintained Inequality: Education Transitions, Track Mobility, and Social Background Effects. In Y. Hua. (Eds.). *Key-Point Schools and Entry into Tertiary Education in China*. (pp.128-153). Chinese Sociological Review.
- Roberts, D. (2014). *China Exam System Drives Student*. Retrieved March 15, 2017 from <https://www.bloomberg.com/news/articles/2014-05-15/china-exam-system-drives-student-suicides>
- Shanghaiist. (2015). *Hebei school installs prison-like iron bars to prevent suicide attempts*. Retrieved May 5, 2017, from <http://shanghaiist.com/2015/04/21/hebei-school-installs-prison-like-bars-prevent-suicide.php>
- Wang, L. (2011). Social exclusion and inequality in higher education in China: A capability perspective. *International Journal of Educational Development*, 31, 277-286.
- Wang, Y. & Ross, H. (2010). Experiencing the Change and Continuity of the College Entrance Examination; A Case Study of Gaokao County, 1996-2010. *Chinese Education and Society*, 43(4), 75-93.
- Wongyannawa, T. (2014). *Non-diversity of diversified culture* (2nd ed.). Bangkok: Sommut Printing. [in Thai]
- Woradilok, T. (1995). *Chinese History*. Bangkok: Sukkaphab Jai. [in Thai]
- Zhu, M. (2014). College admissions in China: A mechanism design perspective. *China Economic Review*, 30, 618-631.

Name and Surname: Chitti Urnorakankij

Highest Education: Master of Fine Arts, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

University or Agency: National Institute of Development Administration

Field of Expertise: Cinematography

Address: 13 Nakniwas 37-1, Ladprao, Bangkok 10230